... byrin proliitaarinar negedegtii! Пролетарии всех стран, соединяйтесь!

Buriaad-Mongoliin YNEN

BK (b) namiin B-M. mozkom ba B-M. resp. TK bolon yiledb. ebl-
B-M. zebleliin emenees eder byri giltelegdene. 3 ediiê garça baina.

1933 o Dekaabri 16

№282 (1140)

Zakika yne
1 sariin 2 tek 20 m.
3 sariin 7 tek. 50 m.
6 sariin 15 tek. 1 ziliin 30 tek. nezeediin yne 10 menge

YNENII Redaagciin AADRIS:
Центросоюзная, 19.
№ телефонов: редактора-344, секретаря-323.

...uçanartai edlel byteesenii tələə--tologoin kariuucalgada

...pitaliizm bol yiledberiiin ...gi gancakan sandargazal ça... çadaltai. Өөriingөө azatө ...suukiin sain caguudtaçgi, ...ngөө ider zaluu nasandaçgi ...aliizmiin kөgzөltө bolbol ...a jike bajaligiigi usadkalga ...geikiilgeer ydeşegdesen bai... Nen tyryynde, kapitaliizm ...ədəlməriçən angiiigi gaşuu... ...ı jikeer məlzəzə, kyn tərəl... ...ili bəlgəmiin yiledberiiir ...yçende gemteel tokiolduu... ba tokiolduulzeç baina. ...əə yj de, kapitaalta oronuu... ...ledberiiin kyçiigi sandarga... ...ıbada! zigşyyritei kemzeete... ...o. Tyykei edleliin zapaasii... ...ıusandani ygeikiike, urgacii ...riuuta bagadkaka, əəriin ...yiledberiiigi komsodkon k... ...aka—ede metenyyd jəriin ...del bolçobo. Bidener, dain ...te imperialiistanuudiin er... ...eigeer beledkeke jabadaliin ...enyyd bolood bainabdi. Ka... ...izm bol ykerbuunuudiigi ...usa sandargaliin zebsegyy... byteedeg yiledberinyydee ...lgəkiin uçaraa, tyrbelgy... kynyyd ba zəəri keregsel... ...iigi usadkan ygeikiikiin tə... ...əlgə jabuulza baina.

...olitaariin kubiskal bol yiled... ...n kyçiigi kapitaliis josonii ...beriiin karilcaanaas çələelbe ...aliizm geeçemnei azayiled... ...ba kədəə azal, erdem ba ...ıikiigi bykii azalça kyn tə... ...ənii aşag tusada zoriuulza ...olkoor kəgzyylke jabadal...

...veed kuuliin togtood bai... yiledberiiin kyçiigi san... ...ıka ba doroituulkani egeel ...ə zemenyydiin negen mən. ...ıuta sanalaar prolitaariin ...ıii yiledberiiin zebsegte ...yrgedeg kamag bykii syid... ...d, byrziineriin ba imperia... ...erənyydiin aagentanariigi ...taariin digtatuura çangaar ...edeg baina. Eneç saitar ...eiei. Zygeer, mənəə enyyn yge garça baina bişe.

...veed oronii yiledberiiin ...nde gemteel tokiolduulza ...n, tyynii kəgzəltiigi zarim ...ri yçaastaguudta gedərge ...a baisan ba ganca negen ...ta ceke koroç kyrgeze baisan ...ramzagi azalaltga tukai ...beriilgee muugaar emkid... ...g tukai yge garça baina. ...zagal azalalgiin egeel muu... ...ege yzegdeini—muu ça... ...ı ba kompleetndutuutai ...nyydiigi byteelge baina. ...bol aradiin azakuin əmənə ...ı jike gem kiisen kereg... Kompleegt dutuutai kom... ...muudiigi jabuulsanii tələə ...legdesen „Komunaar" zavoodiin udaridagçadiin proceess əçəə martagdaa ygei. Tiikede juun bolsom? Nam ba zasag bolbol jikeken kyçe gargaza ulas oron dotoroo kombainiin yiledberiiigi baiguulsan şuu. Kombain geeçemnai talka taciaan mən, kədəə azaliin kədəlməriçəd ba kolkoozçodiin azaliin kəngədkəl mən. Tus zavoodiin kədəlməriçəd, inzeneeryyd ba byke kolegtiiv bol ene yieledberiiin şine teeknkiigi ezemeden jabuulkiin tələə temeceesen. Zai geed kambain belen, gebeç zarim detaalinuudni dutuu, tiime baisaar baitarni sovkoozuud ta jabuulasgaaba. Detaali dutuutain uçaraas sovkooznuudta oçood miil kebtesgeebe. Tetyynde gargaçalsan yiledberiiin keregsel zebsegyyd ykedken doroituulagdana, zarim sovkoozuud ba kolkoozuudta tariaani kuriaagdaagyi ylene. Ene bol ulas gərəndəə karşa zanşalnuudiin ilerkein nege yzegdel mən bişe aal? Ene bol ulas gərənii əmənə, kədəlməriçəd ba kolkoozçodiin əmənə tuiliin kən də gem kiisen jabadal bişe aal?

Prolitaariiin ulas kadaa iime gemte jabadaliigi keseeltegyi geer orkizo çadaka ygei.

„Muuçanartai edlel byteesenii kariuucalga tukai" odoo saja kan tunkaglagdasan SSRK-iin TGK-iin ba AKS togtool bolbol iimeşyyg nazagai azallalgiin tələə tologoin keregiin çanga kariuucalgada kabaaduulkiin gurim baignulba. Sainçanartai edlel byteelgeni ene tere azakui udaridagçadiin sain duraa gargalganii kereg bişe. Ene bol ulas gərənii ba prolitaariiin digtatuuriin kuuli, bişe kuulinuudta adali zaata zaagyi gyicedkegdeke josotoi kuuli mən ene kuuliiigi kazailgasanii ba yle gyicedkesenii tələə soveediin syyd çangaar keseeke... Ene togtool dotor əşəə nege çukala ygyylberi bii juma gebel: „ilangajaa ulasiin oboroono kamagaalalgiin keregseliigi byteedeg yiledberinyyd bol çanarnuudtai ba kompleegtenuudtai edlelnyydiigi byteedegni tonkyliseşegyi". Iimeşyy çanartai gemte jabadalnuudiin əmənə ulasiin zasag bol zemeten deere bii kyçeeree daraza unaka josotoi.

Byke azakuin udaridagçad kadaa TGK ba AKS-iin ene togtoolni byteesen edleliin çanariin tələə temeceliin şine etaap (yje) mən geiçe geze oilgoko josotoi, Aradiin azakui bolbol aikabtar jike kəgzəltiin kemzeen deere baisan tula tusagaar sain çanartai edlelel byteekiin dyyren argataiç ba josotoiç baina. Manai ed kereglegçed bolko kədəlməriçəd, mergezelted, kolkoozçod, albakaagçadta, soveediin yiledberinyydte — zizeken byrzyiligiin zadagairaliin josoor kaişa kereg kandaka jabadalni jikenkidee golodoso ba kompleegtdutuugi uçaruulna. Enyynde zerize tuiliin çanga eris tecel jabuulka keregtei begeed ene dikreedni manai edkereglegçiin aşag tusiigi əməərzə orono.

Manai azakuin olokon kədəlməriçəd ba teeknigyy—juugaar dutanab? Bydyyzgei zanşalaar dutana. Eneni kaana yzegdeneb gekede, kelsen ygendee kerei ygei zakidaluudiigi gyicedkeke bolzoroo ebdedeg, zize jumiigi sairkaad gyideg, medegdeze bai san jumiigi kudalaar keldeg, ynendee çanarmutai edlel bytee deg—jabadaluudta yzegdene. Olokon tootoi direegternyyd, teeknigyyd ba zonkilogç od kadaa, nam zasagiin zygees bidende ulasiin çanartai zorilgo açagdaa geiçe, sain çanar tai ba gyiced kompleegttei ed lelnyydiigi byteekeni bidenii ariuun ujalaa geze oilgono ygei

TGK ba Arkomsooveediin togtool bol enyynde ecesleliigi sonoskono. Mənəə bolood baikada byteesen edleliin sain çanar geiçeni yiledberi gazarnuudiin təmər zarçamta ujalga mən boloo şuu.

1934 on bolbol kaaguuraaç bajan Soveed Kolboonii bykii salbari deere erkim sain çanartai edlel ba kədəlməriiin zil mən bolko josotoi. Mənəə kədəlməriin golni enyynde. Enyyniigi oilgodog ygei ba zize zyilees abaad tomo zyil kyrter bodoto kemzeenyydiigi abadag ygei tere azakuin udaridagça ba zonkilogço bol ulas gərənii kədəlel təəs geegdeze, soveediin syydiin bolkotoi cokico dooro orono.

TGK ba AKS iin togtool bol bol ynekeeree sain çanartai edlel byteekiin uçaraa direegternyydiin zakiragçad, yiledberinyydiin direegternyyd ba zakirgaa — teeknikiin kədəlməriçəd tə şiidkekii çanartai sergeelgiin dokioo bolzo egeg. Tiigee ygei saa tedener prolitaariin ulasiin katuu keseeltede orokoo baina.

Soveed ulas gancakanç oloor bişe, mən sainaar byteeke josotoi. 1934 on bolbol kojordugaar tabanziliin erkim çanar tuilaka zil mən bolko josotoi.

(„Praavda" soninii tobçolson tyryy biceg.)

Ceberlelgiin komiisiin duridkaliigi eder bykenii kedəlməriiin prograama bolgoko

KORIIIN NAMIIN EMKIIIN YYRGENYYD

(Mozkomiin matiaalaar)

Koriiin aimagiin namiin emkiin ceberlelge dyyrzei. Koriiin emki dotoroo namiin ceberlelge bol jikeken kədəlməri jabuulza, tyynii kədəlməriiin gol gol salbarinuud deere garça baigaa zigşyyritei jikeken dutagdal ba tasaldaluudiigi oloor ileryylsen baina. Iime uçar baidaliin yreer ceberlelgiin syylde Koriiin aimagiin namiin emkiin geşyydiin too bol nileed jikeken korsonç çanar ba emkidkeliin talaar nileed bekizezei.

Kamta deeree 361 kyn şalgagdasan baina, tyynii 209 kyni namiin zinkeni geşyyd ba yndesenii sostaaviigi abaad yzebel 196 kyni buriaaduud.

Şalgaltada orozo ali negen şaltagaanuud deerees namaas gargagdagçadani 37,1 proc. kandidaad ba dagan saişaagçadta oruulagdagçadani 27,2 proc. ba jamarç kubilalta ygeigeer namdaa yldegçedeni 35,7 proc bolko baina. Enyyn deerees kataad yzekede namiin emkiiin araikan gurbanii negeni kubilalta ygeigeer namda yldesen baina şuu.

Namaas gargalgiin gol gol şaltagaanuud gebel Koriiin aimagiin namiin emkiiin zergede əəringəə angiiin niuurligi balartuulan niuuza, şurgan orood namiin ba soveediin emki zurgaanuudiin kariuucalgata kətəlbərinyyd deere suuri ezeleed baisan angiiin karşa daisanuud, soveed zasagta esergyy etegeedyyd baisan.

Enyyniigi batalan gerçeleed kelekiin tula ceberlelgiin komiisiin matiriaalaas negen keden toonuudiigi karuulbal iime baina: gancakan angiiin karşa daisan etegeedyyd ba tyyntei eb seze, yzelee kubilagçad geze 32 kyn namaas gargagdasan baina. Namiin ceberlelge enyyniigi bolşoviig josonii şyymzeleliigi delgeryylkiin yreer şuud ileryylze Leeninii namiin zergees multa cokin ceberleze kajasan azai.

Namiin emkiiin oloşorko, urgaka jabadaliigi cag yrgelze şinzelen yzeze, tyyniigi zasaka kədəlməri jabuulan ygei, karin kampaaniiin joso meetedeer elsyylelge kiize, toogiigi oloşoruulkiin koinoos oroldoson (Kezenge, Çasaana) ba zarim negen yyryydiin angiiin serimzlin mokoodoson jabadaluud bol namiin emkiiin zergiin togtuuri ygei ba angiin karşa daisan etegeedeer buzarlasanii gol şal tagaanuud mən bolno.

1933 onii kabariin yjede aimagiin ton ilereze garsan baruunii oportuniis kətəlbəriiigi selgeze, iime praagtikiigi butacokison uçar bol nam-komsomooliin niitiin edebkiigi yrgekeer yle baran yiledberiçenii eblel, namgyi kolkoozçon niitiin edebki keçeeliigi deere yrgesen baina.

Tiigebeç edebki keçeeliin ene kəgzəltə bol aimagiin komiteed, namiin yyryyd ba soveed, azakuin emkinyydiin kədəlməridə ulam caaşani beki zyylegdeze, emki dotoroo baigaa dutadaluud ba tasaldaluudiigi josotoigoor ileryylze, tyyniigi zasaka keregte keregleg deeygei baina. Kuuçan kətəlbəriin kiisen alduunuudiin byke şaltagaanuudiigi aikom ba aimagiin gyicedkeke komiteediin şine kətəlbəri bol şinzeze yzee ygei ba aimagiin nam ba soveediin kədəlməriigi bekizyylkiin tula eris kemzeenyydiigi abaa ygei.

Aimag dotoroo namiin ceberlelgede beledkeke kemzee jabuulgaanuudiigi əngərgən ygei tasalduulsanii zarim şaltagaanuud eryygeer tailbarilagdaka uçartai. Namiin aikom ba yyryyd bol ərgən niitiin idebkiiin kəgzəltiigi udaridan oroilzo çadaa ygei, ceberlelge tukai Zyyn-Sibiiriin Kizkom, Burmozkomiin ba MKK iin kandaka biçegyyd ba MK iin aavgustiin pleenymiin togtooliigi arad niitiin dunda nebteryylkiin kemzee abaa ygei. Deere zaagdasan dirigtiiv ba togtooluudiin negeç zyileni gyicedkegdee ygei baina şuu. Enyyn deerees karad yzekede niite emkidkeliin kədəlməri bol namiin emkiiin zygees oişoogdodog ygeini ileken baina.

jamar amzaltanuud bainab?

Azakui ba sojol bolbosoroliin baiguulaltiin zarim salbarinuud deere aimagiin nam... emkiiin tuilsan amzaltanuudiigi temdegleke zailaşa ygei baina.

Yndesen sojoliin baiguulaltiin talaar aimag bol jikeken gyicedkeltei, kerbee 1933 ondo kamta deeree 22 surguuli baisan baibal, mənəə 1923 ondo ekin şatiin surguuli 35, tyynees 22 buriaad surguulinuud. Dunda surguulinuud 2. Surguuliiin nasatan bol 1923 ondo 17,7% surguulidaa kanduulagdasan baibal, mənəə 1933 ondo 92 % kanduulagdasan azai. Ekin şatiin surguulinuudiigi dyyrgesen buriaad bagaçuud bygedeeree 100% doloon ziliin surguulida kabaadasan. Arad zoniini idebkitei nasatanii 88% yseg biçeg medeke bolson.

Azakui ulas təriin çanartai kampaanuudiin talaar abaad yzebel koriiin aimagiin namiin emki bol mən jikeken gyiced kelyydtei baina. Doodo-dunda çadaltanii 80,4% kolkoozzoson ba tyynii 69,6% buriaad zon baika juma. Əngərəgçə kabariin tarilgiin kampaani bol aimag dotoroo 97,9% gyicedkegdesen, a kolkooziin seegteriigi oncolon ababal 105% gyicedkesen azai. Əbəsenii kuriaalga bol absan əbəsenii talaar 116% gyicedkegdesen bujuu gaagi in talaar ababal 121% gyicedkegdesen. Tariaakuriaalga—100% ba tuşaalga bol nujabri 15 nii medeegeer 75,2%. Paar beledkeliin ekin kakalalga—104% ba 2-dugaar kagalalgani 57,8% gyicedkegdesen. Namariin paariin kagalalga bol 78,4% gyicedkegdesen.

Ene byke amzaltanuud koriiin aimagiin komuniisianariin kədəlməriiin yre mən bəgəəd **enyyniigi ulam caaşani bekizyylke tukai negen çukala zorilgo mən baina.** Koriiin aimag bol 1932 ondo məngən zəəri elsyylke kədəlməriiigi amzaltatai jabuulsanii yreer ulaan tug olson ba mənəə 1933 ondoç məngənii təsəb bol kvaartalaas kvaartalda orkodoo cag yrgelze ilyybçelen gyicedkeze baina.

Emkiiin kədəlməriiin gol dutagdaluud

Koriiin aimagiin namiin emkiin zygees aimagiin azaliin gol ba tyryylen jabaka zyil mən bolko mal azal bol cegnegdene ygei. Mal azal tukai TK, Kizkom ba Mozkomiin zaabarinuudta gyiced ankaral tabigdana ygei. Maliin korolto, ilangujaa tomo maliin korolto mənəəç yrgelzel seer baina.

Mal azaliin bodoto baidaliigi ilerkeilen karuulka gebel iime baika baina: Kerbee 1929 ondo aimag dotoroo 20293 tologoi aduutai baisan baibal mənəə 1933 ondo 10445 tologoidoo orozo, kojor dakin şakuu korolto bolson baina. Eberte maluud 1928 onii medeegeer kamta 103 mingan tologoi baisan, aad mənəə araikan 33 mingan tologoi yldesen baina.

Ene keden toonuud deerees zokiko baicaal gargazı bolko. Aimagiin ba kədəəniiç nam-komsomooliin ba soveediin emkinyyd bol kədəə toskondoki şine yjiin şine erke baidal ba angiiin dalsanii şine şine taagtigiigi saitar oilgoo ygei. Maliin təliigi kamagaalka ba əskəbərilke, kolkooziin sərəgiigi narin sakika ba maliingaa too tologoigi boskozo abka jabadalda niitiigi elsyylke tukai zailaşa ygei çukala kemzeenyydiigi abaa ygei baigaa geze byridkel baicaaza gargaka josotoi.

Nileed olon kolkooznuud dotoroo soveed zasagta esergyy karşa etegeedyyd dol kolkoziin zəəri kərəngiigi duraaraa kulagailan ideze baidag baina (D Kudan, Jarbaanoviin somon, Doodo-Kudan, Deede-Kudan g. m.) Kolkooznuud dotoroo mal azaliin gabşagai brigaadiigi tələər şagnaka jabadaluud, bol oroidoo kiigdene ygei. Aimagiin gazariin tasag ba busa emkinyyd bol kolkooznuud, ilangujaa mal azaltai kolkooznuud dotoroo azaliigi emkidkeke ba tyyniigi şinzelen yzeke jabadaliigi erkilne ygei şakuu baina.

Aikom ba yyryydiin zygees mal azaliigi kətəlbərilke bodoto kədəlməridə tobço todorkoigoor kətəlbəərilkiin orondo alban kolrog jabadal buliza baidag. Odoo maliin əbəlzəlgədə beledkeke kədəlməri bol ynendee tasaldasan baina. MKiin 4-dygeer pleenym ba aavgustiin pleenymiin togtooluud bol emki dotoroo oroidoo kelcegdee ygei juma baina. Ene salbari bol aimagiin socialiiz baiguulaltiin negen çukala kariuucalgatai salbari mənbegəəd gənzəgeiken tasaldaltai baiza bainaşuu.

Nam-soveediin kədəlməri şinedkee ygei

Kədəlməriiigi şinedken zasaka jabadal bol uridaa tokiolodoson dutagdal ba tasaldaluudiigi usadkaza amzaltiigi tuilkiin gol çukala nəkəcəl mən bəgəəd ene kemzee jabuulgiigi aimagiin namiin kətəlbəri jaabaç kangaza çadaa ygei.

Doodo şatiin nam komsomooliin yyryyd ba somsoveeduud zokiko kədəlməriçənii kaadraar too gyicedkegdee ygei, tyynii kədəlməriigi sergeen saizaruulka tukai jamarç kədəlməri kiigdee ygei.

Angiiin seremziigi mokoodoson jabadal nileed olon komuniistanariin zygees yzegdene, tedenii ulas təriin niuur ba udaridakani udka çanar geze karagdana ygei, Nileed olon yyryyd (Koriiin, kolkooziin təbiin yyryyd ba Anaa, Doodo-Kyrbi g. m.) gancakan caarsan deere tootoi jabaza baina, 5 8 sariin kugacaa dotor yyriin bygediin cuglaan boldog ygei.

Aikom ba nam-komsomooliin emkiiin namiin-niitiin kədəlməriigi şinedken zasaza baiguulka tukai BK (b) Namiin Kizkom ba Mozkomiin zaabarinuud buruugaar oilgogdoson ba tyynii yreer yiledberiiin priincepiigi karaza şinedken baiguulkiin orondoo kolkooz koorondiin yyrnyyd baiguulagdaza, komuniistnaraa kolkooz koorondoni joso daguulza caarsan deere kubaazarkison baina.

Somsoveeduud bol opiratiiv kətəlbəri əgənə ygei, gancakan too medee kuriaaka, naloog tatari cugluulka azaltai baidag. Kəd. Tar, Insp. ba Geeeeliin seegce g. m. kədəlməriledeg ygei gurimtai bolçoson.

Doodo şatiin idebkiten, ilangajaa nam ygeiçyydiigi aimag ba somonii kətəlbəriləkə azal kədəlməridə degzyylen oruulka ba tedeniigi şinzelen karaka jabadal bol jamarç sesteeme ba plaan ygeigeer jabuulagdana. Tedenii mergezeliigi deeşelyylke, soveed-azakuin emkinyydiin kədəlməriiin teeknikiigi şudalka tukai kədəlməri bol tedenii dunda jabuulagdana ygei.

Miliice, syyd ba məşkəbəriiin zurgaanuudiin kədəlməri bol mən şinedken baiguulagdaa ygei. Kolkooziin zəəri, tariaa g. m. kulagailsan uçaruud bol eris cokidoso ba keseeltenyydiigi abana ygei, kulagaiçad bol jamarç gem zemede olon niitiin zəəriigi duraaraa kulagailaza baidag uçaruud baina.

Mənəədəriin çukala zorilgonuud

Aimagiin nam ba soveediin emkinyydiin gol ankaralaa tabika asuudal bol mal azalaa kəgzyylke ba çanariin talaar saizaruulka jabadal mən.

Ene zorilgiigi şiidkeke zamuud jamar bainab? Kamagiin tyryynee Aikom, AGK ba Aimagiin gazariin tasag bol Mozkomiin 4-dygeer pleenymiin zaabari ba maliin əbəzəlgədə beledkeke tukai aikom ba AGK-iin gargasan kemzee jabuulganuudiigi oiriin ədəryydte bejelyylze dyyrgeke josotoi. Maliin əbəlzəlgədə ali zerge beledkeze orson tukai nege keden somsoveediigi şalgaza yzeed, kolkooziin tyryylegçediin iledkeliigi sonosko meteer bodoto baidaliigi ileryylen, tedenii caaşani jabuulka kədəlməridə zaabari əkə baina.

Malazal deere aza yiledderiiigi zəbəər emkidkeke keregiin yndesen salbari bolko brigaadanuudiigi erkim gabşagai kolkoozçodoor too gyiceeze, brigaadiin dundaki niite emkidkeliin amakelen deere bişe azal kereg deereni bejelyylke zorilgo bol namiin yyr ba tuskai komuniista bykenii ariuun ujalga mən baika josotoi. „.. **Nege ba kojor udaa tugallasanii koino tugaliigiini ynieendeetabika ygei, de kyyliees kəngənəər kagacaza çadadag byke ynieedee tugalaasani salgaaka tukai niite nebterelgiin kədəlməri jabuulka, enyyntei negen kanta tugal karagçadiin kyyrse emkidkeke**" geze BK (b) Namiin MK bol ceberlelgiin dəngiigi sonosood egesen duradkal dotoroo Koriiin aikomiigi ujalgalsan baina.

Namiin emkiiin ene ədəriin zorilgo bol ulastaa tuşaaka əbəsenii beledkeliin təsebiigi cag darui gyicedkeke, enyynii talaar koino kozomdozo jabasan (Yde, Kori, Çasaaniin) somonuudiigi urigşani tataka. Enyyntei kolbogduulan kolkooznuud dotoroo əbəsenii mənkə zasa baiguulka ba əbəsiigi gamtaigaar garga şalka.

Maliin talaar kolkoozniguudiigi şagnaka jabadal sulaar tabigdasaniigi karaada abça MK bol əəriingəə duradkal dotor tuskai bıçeseni: **„BMASSR iin AKS ba Mozkomiin togtooliin josoor komuunaarnuudiin əmçingəə medelde ykertei bolko jabadalda bodoto tuslamza yzyylkiin uçaraa, maliin tələəs 20% kudaldaka ba erkim gabşagai malçaniigi tələər şagnaka tukai asuudaliigi Aikomiin tobçoo deere tuskai tabiza kelceke"** gesen baina. Ene bol socialiis mal azaliin too tologoigi oloşoruulan ərgədkəkə keregtei tuiliin çukala zebseg mən bolko ene zorilgiigi toiruulan kolkoozçon niitiigi ərgəər elsyylze angiiin daisanii zygees jabuulagdasan syid korloluudta eris çanga kariuu cokidoso əkə.

Koriiin aimagiin erke baidal deere abaad yzebel tariaalanii azal bol mən jikeken suuri ezeldeg baina. Aimagiin negen çukala zorilgo bol tarilga ba tariligiigi selgyylen tarika jabadaliigi zəbəər emkidkeke kereg mən 2-dugaar tabanziliin kojordugaar kabariin tarilgada cag bolzor dotoroni ba sainaar beledkekiin kemzee jabuulgiigi byrimesen kangakiin tələə namiin emkiiin byke kyçe çadaliigi elsyylke. Tarilgada kereglegdeke kədəə azaliin maşiina zebsegiin zakidal kiike, yresenii foond baiguulka ba tyyniigi cag darui ceberleze kadagalka jabadaliigi toiruulan niite nebteielgiin kədəlməriigi ərgəər jabuulka, Koriiin aimag dotoroo MTS-iigi emkidkesen ba mən tereçelen byke şireke zebsegyydte 25 traagtariin egtəsen uçariigi onco çukala çanartai deere toolood, BK (b) Namiin Mozkom bol MTS-iin dergede uals təriin kelteseliigi emkidkeke tukai BK (b) Namiin TK-iin urida zuurçalga kiisen baina.

Deere zaagdasan zorilgonuudiigi kyçendeni kyrgeke jabadaliigi ceberlelgiin komiisiin baicaal duradkaluudiigi bodoto azal kereg deereni bejelyylze, dutuu gunda zyilyydee əəsədəə şyymzelke kurca zebsegeer şuud ileryylen, tedeniigi usadkakiin tələə tobço todorkoigoor temecekiin yndeseer tuilza bolko baina.

Aikom, AKK ba namiin yyryyd bol ceberlelgiin ileryylsen buzagai zyilyyd ba alduunuud deerees ulas təriin surgaal abka josotoi, Zaakgnç əbəçəntəi zyiliin emki dotoroo yzegdebel tyyniigi şyymzelel ba əəsədəə şyymzeleliigi delgeryylkiin tələə keregleze cadakaar əəsədiingəə kədəlməriigi şinedken zasaka keregtei, olon niitiin uuriigi kamag byke oportuniistanar, kojor niuurtan ba əəsədəə şyymzeliigi kabçagçadaas esergyy karuulan tabika keregtei.

Koriiin namiin emki bol angiiin daisan ba tedenii təleələgçəd bolko yzelee kubilagçad, kojor niuurtan, niitiin şocialiiz zəəriigi yrigçediigi esergyy karaza, namiin gol şugamiin tələə şuud temeceze, əəriingəə emkiigi əbəçəntei baidalaasani gargaza Buriaad oronii erkim aimaguudiin negen bolgozo çadaka ba bolgokoç baina.

R. B—biin.

Makanii naloogiigi gyicedkeze baisanii jabaca tukai

BK(b) Namiin kizkomiin togtool

Maka beledkeliin 15 sariin... bol SSRK AKS ba BK(b)... iin TK togtoosonii josoor gyicedkegdeed baikiin ...do 1933 onii nojaabriiin ...i ədəriin medeegeer arai 78,4% dyyrgegdebe geze ...eglekə. Makabeledkeliin ...rtaliin təsəbiigi gyicedkeke ...lal bodoto deeree tasalda... ...təsəbəni kizaar dotoroo ...loo 23,6% dyyrzei. ...ırbedygeer kvaartaliin tə...gi enyynii doorki rajoo... ...l ogto gyicedkene ygei ge... -Oloviaaskiin—0% N-Iliim... —0%, Yleetovskiin 1,1%. ...nçətənii təsebeni kangalta ...geer dyyrgegdeze baina. ...giin ba Berkiinski rajoonuud ...akanii naloog tukai kuuliii ...bdesen uçaruud gars... bai... ...tiin, Oloviaaninskiin ba Irbeeski rajoonuudta malnuu... rajoonii emkinyydeni əər... ...ə ba deeremden yrike uça... garça baina. ...K(b) Namiin Kizkomiin togtool:

... Kolkoozçon ba əmçətə arad ...ı dunda oilguulka niitiin ...ədəlməriigi ərgənəər jabuul... makanii tuşaalga tukai ula... kuuli dyyrgeke jabadalaas ...to sedkeleer tatagalzasan ...uudiigi katuu çanga kuu... kariuucalgada kabaaduulza ...geer kvaartaliin maka beledkeliin təsəbiigi cag bolzortoo... byrimesen dyyrgeke jabada... kangakiigi Burmozkomdo. RK ba kotiin komiteedte duradkaka.

2. Maka beledkeliin kədəlməriigi tasalduulsanii tələə enyynii doorki rajakomuudta jongodolgo sonoskoko gebel Oloviaaninskiin, N—Iliimskiin, Bogyçaanskiin, Kezemskiin ba Yleetovskiin. Ene zuuraa kerbee makabeledkeliin təsəb dyyrgeke keregte eris kubilta kiigdee ygei bol tedende byri katuu kemzee abtaka bolno geze uridçalan duridkaka.

Maka beledkeliin keregeer kizkomoos tomilogdon kədəə garsan bəgəəd namiin kizaariin komiteediin zaabariigi gyicedkesen ygei baisanii tələə enyynii doorki naidalgatanarta don godolgo sonoskoko gebel nəkəd: Perevaalovto (oloviaaninskiin rajoon) Filiipovto (Irkyytski) Ogoroodnikovto (Taişeediin) Glazonoovto (Kraasno—Çikoojeski).

3 Zagatskootiin kədəəgiin aparaaduudiigi kətəlbərilke kaadraar bekizyylke ba tyynii kədəlməriçədiigi maka beledkeliin əəsədiin ceke kədəlməritei kolbogdoko ygei ali negen kampaaniaar kədəə gargaka jabadaiigi zogsookiigi rajakomuud ba rajoonii gyickomuudiigi ujalgalka.

Zagotskootiin zurgaanuudta kətəlbərilkə albanaa kədəlmərilkə nəkədiigi oiriin cagaa tomilon olkiigi BK (b) N kizkomiin kaadriin kelteste daalgaka.

4. Rajokomuudiigi rajogyickomuudiigi ujalgalkani:

a) Dekaabri 20 boltor 1932-33 onuudiin maka beledkeliin təsəbiin josoor maka tuşaaka ujalganuudiigi bykii rajoonuudta ali zerge gyicedkeseniigi byrimesən şalgaza yzeke jabadaliigi kangaka.

b) Dekaabriiin 20 oroiton ygei 1934 onii maka beledkeliin ujalgiigi ezedteni kyrgeke jabadaliigi tuillaka.

c) makanii naloog tukai kuuliin gurimiigi ebdeke gesen alibaa sedelgenyydiigi mərdəkə ba tasacokiko, jamarç atagai bişe bişe emkinyydte kuuli bişeer azaglan kereglegdeze baisan bəgəəd, finaansiin ba syydiin zurgaanaar kuuliaar kuriaagdaza abtasan bykii maalnuudiigi arban konogiin bolzorto zagotskootogedergeni bucaaza əkə jabadaliigi kangaka.

5. Oloviaaniin, Irbeejeski ba Çitiin rajoonuudta malnuudiigi deeremden yrisen ba əərçəlsən jabadalda zemetei niuuruudiigi erkebişe mərdəze, kuuliin kariuucalgada kabaaduulkiigi kizaariin prokuratuurada duradkaka.

6. Yri dojomki bolgon ygei tuşaasan maliin tələə osol ygei toocoo kiize baikiigi zagotskootiin kizaariin kontooriigi erkilegçe nək. Demiitroovto ba ulasiin baankiigi erkilegçe nək. Graanikto duradkaka.

7. Zagotskootiin baazanuud deere jireze baigaa maluudiigi əbəsə tezeeleer ali zerge kangaza baisaniigi şalgaza yzeed, arban konogiin bolzorto maliin baika baaza bykende gurban sara kyrke zapaastaigaar əbəsə tezeel zəəkə jabadaliigi saizaruulka bəgəəd, enyynii zorilgoor kolkooziin ba əmçətənii traansportiigi kereglekə geze rajiakomuudiigi ba rajagyickomuudiigi ujalgalka.

8. Kədəəgəəs jireze baigaa bykii malaa niite deereni alakaar byke kombinaadaa belen bolgoko ba baazanuud deere maliigi oloor bəəgənəryylen ygei jiresen maluudiigi kombinaadaar osol ygei tuşaan abka jabadaliigi kangakiigi makanii treestiin erkilegçe nək. Riaaboviigi ujalgalka.

9. Taban konogiin opiratiivno daalgabarinuudiigi gyicedkeze baisan tukai medeenyydiigi zagotskootiin tasaguudaar cag yrgelze əgçə baika jabadaliigi kangakiigi rajakom ba rajagyiskomiigi ujalgalka.

10. Maka beledkeliin tukai asuudalnuudiigi cag yrgelze tolilzo baikiigi kizaariin ba rajoonii gazeetanuudiin redaagciigi ujalgalka.

11. Makanii naloogoor əəsədiingəə ujalgiigi mənəə gyicedkeed baisan kolkoozuudta, kolkoozçondo ba əmçətəndə, tedener bol 1934 onii naloogiin toodo bagtaan malaa avaansaar tuşaaza çadaka baina geze saitar oilguulka. Jireke ziliin toodo bagtaan avaansaar oruulagdaza baigaa malnuudiigi osolgyi tuşaan abka jabadaliigi emkidkekiigi zagotskootiigi ujalgalka.

Avtomвiilnuud вa traagtarnuudiin вyteegdece

(1933 onii arbanegen sara dotor)

Kamtadaa 44,959 avtombiilnuud byteegdeze, tesebiin 102,1 proc. gyicedkegdebe

	arba negen sariin tesəb	Bodoto deeree byteeseni	Gyiced keseni proceentoor
Staalinii neremzete Moskvaagiin avtozavood	19.575	20.011	102,2
Moolotoviin neremzete Goorikovskiin avtozavood	22.600 Edenii 8650ni kengen jab. avtombiilund	23,065 Edeni 8792ni kengen jab. avtombiiluud	102,3 aç. 101,6 ken.
Jaroclaavskiin avtozavood . .	1.861	1.883	101.2

Kamtadaa 65.782 traagtaruud byteegdeze, tesebiin 101,2 proceente gyicedkegdebe

Dzerziinskiin neremzete Staalingraadiin traagtariin zavood . . .	35.525	36.204	101,9
Ordzonikiidziin neremzete Kaarikoviin traagtariin zavood . . .	27.970	28.285	101,1
Staalinii neremzete Çeliaabinskiin traagtariin zavood , . .	1.485	1.293	87,1

Naankinii ba Fycziaan koorondo ceregiin tulaldaan zailaşagyi

Tokioo, 14(T) Naankinii ba fycziaanii ceregyyd koorondo ceregiin tulaldaan zailaşagyi bolko tula Fycziaanda ba'gaa bykii gadaadiin erketed zoniigi cag zuura zailuulagtii, ygei bol tanai tedenii ajuulgyi baidaliigi kangaza çadaka ygeibdi geze Naankinii zasag bolbol kari ulasiin deplomaad teleelegçedte nooto biçegeer medeecebe So nin biçegyydiin medeegeer kitadta suugaa japoonii teleelegçe bol ene „kariuucalgagyi nootiigi esergyyceze naankinii zasagta proteesi medyylbe geke.

„Simbyn Rengo" aagenstviin medeegeer emene Fycziaanii Çzan Çzou nutagta. şine zasagiin togtosontoi daşaramduulan cuglarsan miitingiin zon deegyyr naankinii zasagiin bombo teegçe 3 airplaanuud niiseze keden bombonuudiigi kajaba, 50 aad kyniigi şarkatuulba zarimini alaba. Fycziaanii zasag aqaariin dobtolgoos kamgaalka jabadaliigi emkidkeskeeze baina.

Japonii gadaada keregiin miniisterstviin teleelegçiin medyygiin josoor Kitadta suugaa japoonii teleelegçe Ariosii bolbol Van Czin-vei gegçetei jarildakadaa „Fycziaanii keregte japoonii zasag kamaaralcaka ygei, zygeer ene fycziaanii zasagiin zygees antijapoon yzeliigi barimtalza, japoonii erke çeleegi gazaaçalaa bolni „zokiko kemzee" abtana" geze kelebe. Ariosii bolbol Fycziaanda suugaa japoonii erketediin ami beje ba zeeri zeeşiigi ajuulgyi bailgakiin erilte naankinii zasagta kiigeed zokiko naidalga kylieebe.

Kolkoozdo koro kyrgegçed—proletaariin syydiin emen

Selenge. Orongiin somonii „Leenin" toozdo ba „Kaliinin" arteel bolon „Ulaan orongo" komuunada şurgan orood, bykii azaliigi koroto zorilgoor yrize, kuluuza, syidkeze baisan angiiin daisan etegeedyyd ba edenii ageentanuud Aavgusta 7 nii togtooliin yndeseer aradiin syydeer şiidkeberilegdebe:

„Leeniin" tooziin tyryy Danzan Bazariin, maliigi erkilegçe Gatab Baambiin, kladovşiig Davaa Gombozabiin, gazar tariaalangiigi erkilegçe Budazab Radniin, urigiin niudargan Nima Garmiin gegçed doloo doloon zileer zasabariin gerte kinagdaba.

Kedelmeri kiikemnei geze kolkoozçoniigi mekeleed kolkooziigi budargakiin yiledberi kiize baisan lamanar: Sodnom Baldoriin, Nima Cerendorziin gegçediigi naima naiman zileer şiidkebe.

„Kaliinin" arteeliin tyryy Cende Basiiliin, nigtalan bodogço Ceden Balzanimiin, maliigi erkilegçe Gombo Amariin, tyryylegçiin orologço Menke Da[...] brigadiir jabasan Buda Basi[...] gegçed men naima naiman [...] ababa.

„Ulaan orongo" komuu[...] talkanii çignyyrçe Cedeb Saki[...]giin ba komuuniin salbari[...] erkilegçe Daşanima Galsanii[...] gçed niudargan Oloviaani[...] gegçetei 6 centnir ulaan ta[...] kuluusanii uçaraas men na[...] naiman zil ababa. Tere Olov[...]nikov bol ecegeteigee arba ar[...] zileer şiidkegdebe.

Udaarnig.

Agnuuriiin arteeliin zeeri yrigdeze baina.

Kori. Anaagiin somonii agnuuriiin arteeliin dotorki baidal torемki ygei zadagai baina.

Tyryylegçe Badmacerenii ba biçeeçe Baṭa Gyriin gegçed beje bejees kolo baisan deerees kojor ondoogoor kedelmeriee jabuulza baina. Kojuulaa nege nege sain mori tergenyydiigi ezemdeed kaişa kereg keseze jabadag.

Iigeze jabakadani arteelda şurgasan angiiin karşa etegeedyyd arteeliin zeerieer bejee kangaka jabadal gargaza baina.

Tariigiin brigadiir Badma Şagdariin bol tariaa cokigçodoos çignyyr ygeigeer tariaa tuşaan abaad, gargaçalkadaa şigneze gargaçalasanii syylde yldesen tariaanii kaanaç gargaçalza duusasani medegdeke ygei karankui kereg bolson baika.

Ene arteeliin dotoriin baidal zil jireke byri ulam bekizeze saizarakiin orondo dooşoo orozo baina.

Ongereçge kabar 40 tukai tergetei, 30 garan argamzatai 40 garan komuudtai baisanaa ene namariin ebeseкuriaalgiin yjede oroidoo 10 tukai tergetei, 17-8 komuudtai, 7-8 argamzatai yldesen baiba.

Iime tula, niitiin zeeriigi [...]roto sedkeleer yrin syidke[...] koiroguudiigi keeze, şine pr[...]leeni sungaka keregtei.

Kariin kariuu.

Caarsan „ketelberite" Sandiin Kaida[...]

Aga Aga-Kandiliin somsoveediin tyryy Kaidab Sandiin gegçe somon dotorki kolkozçonii dunda nebterelgiin kedelmeri kiideg ygei, jike katuu caarsan zakiraltanuudiigi gargaad, gertee suuza baidag.

Jere Sadiin bol jike şiryyn nojorkog zantai beged, ene zunii ulas teriin çanartai ebe sekuriaalgiin kampaaniiin yjede terenii zygees jamarç oilgoltiin kedelmeri kiigdesen ygei, karin „oçozo cuglaa kiike juut[...]gekede „celee ygei bi" g[...] çangaar zandardag baisan [...]ma.

Enyynees koişo caarsan [...]kiraltaa zogcoozo, kolkooz[...]diin dunda bejeeree garça [...]loto ketelberi eke josotoi [...] men koirog Sandiin gegç[...] tyryylegçiin tuşaalaas koledko josotoi.

Kurca niyden.

Redaagtor S. Şiraboon

Издательством „Бурправда" и „Унэн" бурят №32